

**Een ecologische quickscan in het kader
van de Flora- en faunawet op het perceel
Bargerkampenweg 27 te Noordbarge,
gemeente Emmen (Dr.)**

S.A. Mulder

ARC-Rapporten 2006-53

Groningen
7 juni 2006
ISSN 1574-6887

Colofon

Een ecologische quickscan in het kader van de Flora- en faunawet op het perceel Bargerkampenweg 27 te Noordbarge, gemeente Emmen (Dr.)

ARC-Rapporten 2006-53
ARC-Projectcode 2006-142

Opdrachtgever
Bouwkundig Adviesbureau Schutte, Musselkanaal
Beheer en plaats van documentatie
Archaeological Research & Consultancy

Tekst
S.A. Mulder
Afbeeldingen
S.A. Mulder
Tekstredactie
A. Ufkes
Eindredactie
J. Schoneveld

Status
definitieve versie

Autorisatie — C.G. Koopstra

Uitgegeven door
ARC bv
Postbus 41018
9701 CA Groningen

ISSN 1574-6887

Groningen, 7 juni 2006

Een recente lijst van de ARC-Rapporten is te vinden op www.arcbv.nl

1 Inleiding

1.1 Aanleiding van het onderzoek

Aanleiding tot het uitvoeren van onderhavig onderzoek wordt gevormd door de voorgenomen nieuwbouw van een landhuis op het perceel Bargerkampenweg 27 te Nieuwbarge. Voorafgaand aan de realisatie van de plannen dient in het kader van nationale en internationale natuurwetgeving de ecologische waarde van het terrein vastgesteld te worden. In opdracht van Bouwkundig Adviesbureau Schutte te Musselkanaal heeft Archaeological Research & Consultancy (ARC bv) een ecologische quickscan uitgevoerd. Het veldbezoek vond plaats op woensdag 24 mei 2006.

1.2 Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is om door middel van bronnenonderzoek en een aanvullend veldbezoek vast te stellen of er wettelijk beschermde organismen in het plangebied voorkomen. Vervolgens wordt nagegaan wat de effecten van de voorgenomen plannen hierop zullen zijn en hoe deze effecten zich verhouden tot de (inter)nationale natuurwetgeving. Indien er beschermde organismen in het plangebied voorkomen, wordt tenslotte geadviseerd op welke wijze deze kunnen worden ingebed in het vervolgtraject van de plannen, of hiervoor beschermende maatregelen noodzakelijk zijn en op welke wijze deze kunnen worden gerealiseerd.

1.3 Wetgeving

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet van 1998 is gericht op *gebieds*bescherming. Op basis van deze wet worden twee soorten natuurbeschermingsgebieden onderscheiden. In de eerste plaats zijn dit de Natura 2000 gebieden, ook wel bekend als de Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden. Hiernaast zijn de staatsnatuurmonumenten die buiten het kader van Natura 2000 vallen in de wet opgenomen. Indien door planuitvoering negatieve effecten voor een beschermd natuurterrein dreigen op te treden, dient door middel van de Habitattoets van het Ministerie van Natuur, Landbouw en Voedselkwaliteit (LNV) vastgesteld te worden welke deze effecten zijn en hoe ver hun invloed reikt (zie ook de 'Checklist gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998' op www.minlnv.nl). In de directe omgeving van de onderzoekslocatie liggen echter geen wettelijk beschermde natuurgebieden.

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (Ff-wet) van 2002 richt zich specifiek op *soort*bescherming. Deze wet omvat naast de nationale wetten voor de bescherming van plant- en diersoorten tevens de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. Handelingen die nadelig kunnen uitwerken op beschermde plant- en diersoorten worden hierin verboden. Vanaf begin 2005 is een vereenvoudigde regelgeving doorgevoerd in de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) 75. Bij reguliere werkzaamheden maakt de Flora- en Faunawet op basis van de zeldzaamheid van de soort en de ingrijpendheid van de ingreep onderscheid tussen een lichte

en een uitgebreide toets. Voor beschermde soorten uit tabel 1 en 2 van het Ministerie van LNV geldt de lichte toets. Voor soorten uit tabel 1 wordt een algemene vrijstelling verleend mits de algemene zorgplicht in acht genomen wordt. Voor beschermde soorten uit tabel 2 geldt alleen een vrijstelling indien de uitvoerder een specifieke gedragscode hanteert en het toepassen hiervan kan bewijzen. Soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bijlage 1 van de AMvB zijn opgenomen in tabel 3. Voor deze soorten geldt een uitgebreide toets en moet een ontheffing worden aangevraagd. Vogels vormen een aparte groep: alle werkzaamheden waarbij vogels verontrust, verstoord of gedood worden, zijn verboden. Alleen indien bij de werkzaamheden bovengenoemde gedragscode wordt gehanteerd geldt een vrijstelling. Wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden zijn echter over het algemeen geen specifieke beschermende maatregelen nodig (informatie ontleend aan de brochure 'Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!' op www.minlnv.nl).

Rode Lijsten

In opdracht van het Ministerie van LNV zijn tevens voor diverse soortgroepen Rode Lijsten samengesteld, die regelmatig worden bijgewerkt. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt en welke maatregelen kunnen worden getroffen om deze soorten weer te doen toeneemen. Als een soort op de Rode Lijst geplaatst wordt, impliceert dit nog niet dat hij wettelijk beschermd is. Hiervoor dient de desbetreffende soort in één van de tabellen van de Flora- en Faunawet te worden gerangschikt.

1.4 Ligging van het onderzoeksgebied

De onderzoekslocatie is gesitueerd aan de Bargerkampenweg 27 ten noordwesten van Noordbarge, gemeente Emmen, provincie Drenthe (afb. 1). De voorheen op het kavel aanwezige paardenbak en schuur zijn reeds afgebroken. Op de locatie van een thans nog aanwezige woning zal in de nabije toekomst een landhuis worden gerealiseerd. Het perceel staat kadastraal geregistreerd als Emmen, sectie K, perceel 334.

1.5 Objectgegevens

Provincie	Drenthe
Gemeente	Emmen
Plaats	Noordbarge
Toponiem	Bargerkampenweg 27
Kaartblad	17H
Coördinaten	255.250/533.065 (centrumcoördinaat)
Type bodem	Haarpodzolgrond (Hd21)
Geomorfologie	Stuwwal met dekzand, 'Hondsrug'

1.6 Werkwijze

De ecologische quickscan bestaat uit bronnenonderzoek, aangevuld met een inventariserend veldonderzoek. Door middel van het raadplegen van het Natuurloket

Afbeelding 1 Topografische kaart van de omgeving van de onderzoekslocatie, binnen de cirkel, voorzien van RD-coördinaten. Bron: Topografische Dienst Nederland.

(www.natuurloket.nl) wordt informatie verkregen met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in de omgeving van de onderzoekslocatie. Voor een representatief beeld van de natuurwaarde van de onderzoekslocatie en de nabije omgeving is echter over het algemeen een inventariserend veldbezoek nodig.

De resultaten van de quickscan zijn afhankelijk van een aantal factoren, waaronder het moment van veldbezoek. Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op woensdag 24 mei 2006, tussen 9 en 12 uur in de morgen. De omstandigheden op de dag van het veldbezoek waren over het algemeen gunstig voor het waarnemen van flora en fauna. De vrij harde wind en incidentele buien zullen alleen negatief hebben uitgewerkt op het waarnemen van insecten. Bij elke ecologische quickscan zullen, onder meer afhankelijk van de expertise van de uitvoerder(s), vertegenwoordigers van enkele soortengroepen op de waarnemingslijsten ontbreken. De intentie van dit type onderzoek ligt echter niet zozeer in het nastreven van volledigheid, als wel in het op basis van ecologisch inzicht inschatten van het ecologisch potentieel van de (omgeving van de) onderzoekslocatie en het (mogelijk) voorkomen van beschermde en/of bedreigde soorten daarin.

2 Bekende natuur- en milieuwaarden

2.1 Fysische geografie en bodemopbouw

De onderzoekslocatie is gesitueerd op de zuidelijke punt van de Hondsrug in de fysisch-geografische regio het noordelijk zandgebied (Berendsen 2005). Bodems op de Hondsrug bestaan uit zandgronden, veelal in de vorm van podzolgronden. Deze ontstaan door een vaak eeuwen durend proces van uitspoeling en inspoeling in leemarm dekzand. Onder invloed van het neerslagoverschot in Noordwest-Europa migreren organische en minerale stoffen uit de bovengrond. De hierdoor onstane askleurige laag in het bodemprofiel wordt uitspoelingshorizont genoemd. Het is deze laag die zijn naam verleend heeft aan podzolgronden (Russisch: pod = gelijkend, zola = as). Op iets grotere diepte slaan bovengenoemde stoffen neer, waardoor een donkerbruine inspoelingshorizont ontstaat. Afgaand op de Bodemkaart van Nederland (kaartblad 17 Oost, Emmen) bestaat de bodem van het plangebied uit een haarpodzolgrond van leemarm en zwak lemig fijn zand (legenda-eenheid Hd21). Het grondwater bevindt zich bij dit bodemtype op aanzienlijke diepte (trap VII).

2.2 Natuurloket

Het Natuurloket verschaft voor elk kilometerhok (RD of Amersfoort-coördinaten) in Nederland een tabel waarin het aantal beschermde en bedreigde soorten per soortgroep wordt vermeld. De gegevens hiervoor worden ontleend aan de databases van Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's), die vaak het resultaat zijn van doelgerichte karteringen en inventarisaties door vrijwilligers. Bij het raadplegen hiervan dient men echter in het achterhoofd te houden dat de verstreekte informatie niet in alle gevallen compleet is; niet voor elk kilometerhok zijn systematische inventarisaties uitgevoerd. Voor kilometerhok X255-Y533, waarin de onderzoekslocatie is gesitueerd, is slechts van een zeer beperkt aantal soort(groep)en

soortgroep	FF 1	FF 2/3	H/V	RL	volledigheid
vaatplanten	1	–	–	1	goed
dagvlinders	–	–	–	1	redelijk

Tabel 1 De aanwezigheid van de hoeveelheid bekende beschermde en bedreigde soorten per soortgroep in het kilometerhok van de onderzoekslocatie. Gegevens ontleend aan Het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Aangegeven zijn tabel 1–3 van de Flora- en faunawet (FF), de Habitat- en Vogelrichtlijn (H/V) en de Rode Lijst (RL).

Afbeelding 2 Huidige bebouwing op kavel Bargerkampenweg 27. Foto: S.A. Mulder.

het voorkomen van beschermde of bedreigde vertegenwoordigers bekend (afb. 1 en tabel 1). Het betreft twee soorten vaatplanten en één soort dagvlinder. Het voorkomen van beschermde of bedreigde soorten uit alle overige soortgroepen in kilometerhok X255–Y533 is niet bekend.

3 Inventariserend veldbezoek

3.1 Beschrijving van de onderzoekslocatie

De kavel van het onderzoeksterrein ligt ten oosten van de Bargerkampenweg te Noordbarge. Ten westen van deze straat strekt het Noordbargerbosch zich uit. Dit bos ontbreekt op historische kaarten (Geudeke et al. 1990): het betreft een in de 20e eeuw aangelegd staatsbos. Het perceel Bargerkampenweg 27 kan worden opgedeeld in een aantal onderdelen. De met pannen gedekte woning die plaats zal maken voor een landhuis, is met de voorzijde georiënteerd op de Bargerkampenweg (afb. 2). De oprijlaan grenst in het noorden aan de woning. Aan de achterzijde

Afbeelding 3 De locatie van de voormalige schuur en paardenbak aan de achterzijde van de woning op kavel Bargerkampenweg 27. Foto: S.A. Mulder.

van de woning bevinden zich een garage en een betegeld en overdekt terras. Grenzend aan dit terras liggen een verwilderde moestuin en een kippenhok. Rondom de woning ligt een grotendeels uit gras bestaande tuin met her en der kleine perken. Zowel langs de noordelijke als de zuidelijke erfscheiding bevindt zich een boomwal. Het perceel wordt momenteel niet bewoond. Ten oosten van de woning heeft tot voor kort een schuur gestaan, waarvan alleen de funderingen resteren. Zuidelijk van de voormalige locatie van de schuur heeft een paardenbak gelegen. Langs de randen van de bak is het terrein enigszins opgehoogd. Tussen de paardenbak en de tuin van de woning bevindt zich een thans drooggevallen, zeer ondiep slootje.

3.2 Vegetatie

De boom- en struiklaag bevindt zich in hoofdzaak langs de erfscheidingen ten noorden en zuiden van de kavel. Deze laag bestaat overwegend uit naaldbomen, respectievelijk spar en den, hoewel er ook enkele goed ontwikkelde exemplaren van onder meer gewone vlier, ruwe berk en zomereik voorkomen (voor een overzicht van alle in en rond het onderzoeksterrein aangetroffen plantensoorten wordt verwezen naar bijlage 1). Hiernaast vindt er langs de noordelijke erfscheiding op vrij grote schaal opslag van hulst en ratelpopulier plaats. De ondergroei bestaat uit een kruidlaag van soorten van (matig) schaduw- en voedselrijke standplaatsen: zevenblad, kleefkruid, grote brandnetel, vingerhoedskruid en springzaad. Beide laatstgenoemde soorten hebben mogelijk betrekking op verwilderde sierplanten. Tenslotte komt vrij massaal witte winterpostelein voor, waarvan de bladen een kenmerkende schoetelvorm hebben. In het verleden vormde de soort een cultuurgewas, dat thans in de

pleistocene districten vrij algemeen is ingeburgerd in de inheemse flora.

De tuin rond de woning bestaat uit een gazon met daarin enkele perken, waarin overwegend heesters als liguster, rododendron en coniferen zijn aangeplant. Op de open, droge en zandige gedeelten van het gazon komen soorten als gewone spurrie, akkerviooltje, schapenzuring en klein kruiskruid voor. Ook het terrein tussen de locatie van de voormalige schuur en de paardenbak wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van algemene soorten van open, droge tot vochtige zandgronden. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan soorten als tijmereprijs, veldereprijs, zachte ooievaarsbek en zandraket. Tussen de funderingen van de schuur en op het braakliggende terrein ten oosten van de paardenbak ontwikkelen zich op grote schaal kiemplantjes van Ganzevoetfamilie (Chenopodiaceae). Deze waren op het moment van het veldbezoek nog niet alle voldoende ontwikkeld voor een betrouwbare identificatie; wel staat vast dat melganzevoet een aanzienlijk gedeelte van de kiemplanten representeert. In de greppel tussen de paardenbak en de moestuin herinneren de aanwezigheid van gele lis en kruipende boterbloem aan natte omstandigheden in het (recente) verleden. In de verwaarloosde moestuin zelf is op grote schaal herik aanwezig. Achter de schuur tenslotte komt vrij massaal grote brandnetel voor, met daartussen enkele exemplaren grasmuur. In de bomenrij van de erfscheiding bevindt zich hier brem.

De moslaag van de onderzoekslocatie kan worden onderverdeeld in een drietal typen. In eerste instantie zijn er de grondbedekkende (terrestrische) mossen. Hiervan is gewoon haakmos de meest algemene vertegenwoordiger op het terrein. Plaatselijk heeft dit mos het gras van het gazon compleet verdrongen. Andere soorten die tot deze groep horen zijn gewoon dikkopmos, groot rimpelmos, gewoon krulmos en zilvermos. Beide laatstgenoemde zijn pioniersoorten, die op diverse substraten kunnen voorkomen. Een tweede groep mossen vormen de soorten die op bomen groeien. Omdat de schors van grove den en fijnspar – in tegenstelling tot veel loofboomsoorten – een ongunstige groeiplaats vormt voor mossen, is slechts een beperkt aantal vertegenwoordigers uit deze categorie aangetroffen. Op een ruwe berk langs de Bargerkampenweg is gewoon pluisjesmos en gewoon dikkopmos aangetroffen. De categorie mossen die de hoofdmoot van de aangetroffen mosflora vormt zijn echter de soorten die groeien op steen, dakpannen en dergelijke (epilieten). Op het dak van de woning en het kippenhok komt een aantal mossoorten voor, die vrijwel altijd in combinatie met elkaar groeien. Het betreft soorten als gedraaid knikmos, gesteelde haarmuts, gebogen achterlichtmos, gewoon muisjesmos, gewoon muursterretje en gewoon purpersteeltje (Van Dort et al. 1998). De aangetroffen bladmossoorten zijn algemene soorten die niet voorkomen op de Rode Lijst Mossen (Siebel et al. 2005).

3.3 Fauna

Vogels

De omgeving van de garage biedt nestgelegenheid aan een aantal zangvogels. Tijdens het veldbezoek zijn zeventien vogelsoorten met territoriumindicerend gedrag (zang, roffelen) waargenomen (tabel 2). Tevens zijn enkele vogelsoorten geregistreerd, waarvan op basis van gedrag kan worden aangenomen dat ze geen territorium op het onderzoeksterrein bezitten (boerenwaluw, zwarte kraai, gaai, ekster).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
houtduif	<i>Columba palumbus</i>
turkse tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>
grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>
boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>
heggenmus	<i>Prunella modularis</i>
roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>
gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>
merel	<i>Turdus merula</i>
braamsluiper	<i>Sylvia curruca</i>
grasmus	<i>Sylvia communis</i>
tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>
koolmees	<i>Parus major</i>
zwarte mees	<i>Parus ater</i>
pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>
spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>
huismus	<i>Passer domesticus</i>
vink	<i>Fringilla coelebs</i>

Tabel 2 Waargenomen vogelsoorten op en in de omgeving van perceel Bargerkampenweg 27 te Noordbarge. Nomenclatuur conform Svensson et al. (2000).

Van een aantal soorten kan met zekerheid worden vastgesteld dat zij een nest in of direct nabij het onderzoeksterrein hebben. Een pimpelmees heeft zich gevestigd in een vogelhuisje aan de zuidkant van de garage en een paartje huismus huist in de schoorsteen. De houtduif broedt waarschijnlijk in de hoge naaldbomen rond het huis. Van de merel is in ieder geval één nestlocatie vastgesteld in het ruige brandnetel-terrein bij de erfscheiding achter de schuur. Ook aan de overige waargenomen soorten biedt de onderzoekslocatie echter nestgelegenheid.

Zoogdieren

Hoewel in het plangebied geen directe aanwijzingen voor de aanwezigheid van zoogdieren zijn vastgesteld, kan hun voorkomen zeker niet worden uitgesloten: de onderzoekslocatie biedt geschikt biotoop voor enkele muissoorten. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan een woelmuisssoort als de veldmuis (*Microtus arvalis*), ware muizen als de bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) en spitsmuizen, waaronder de huisspitsmuis (*Crocidura russula*). Ook voor zoogdieren als mol (*Talpa europea*) en egel (*Erinaceus europaeus*) biedt de omgeving van de woning aan de Bargerkampenweg voldoende verblijfplaatsen. Voor de aanwezigheid van vleermuizen zijn geen directe aanwijzingen gevonden. Hiervan is het echter onwaarschijnlijk dat ze verblijfplaatsen hebben rond de woning aan de Bargerkampenweg: bij een inspectie van de buitenkant van de woning zijn geen direct gunstige locaties voor hun voorkomen aangetroffen. Ook ontbreken oude bomen met holten en spleten rond de woning.

Insecten en overige soortgroepen

De weersomstandigheden hebben geresulteerd in een negatief waarnemingseffect voor de insecten. Vanwege de sterke wind en zware bewolking met buien beperkten de activiteiten van deze categorie dieren zich op het moment van veldbezoek tot een

minimum. Van een soortgroep als de dagvlinders bijvoorbeeld is alleen het bont zanddoogje waargenomen. Op basis van de plaatselijk kruidenrijke vegetatie rond de onderzoekslocatie kunnen echter onder gunstige omstandigheden meer soorten worden verwacht. Voor libellen geldt dat zij voor hun voortplanting afhankelijk zijn van water. Door het ontbreken hiervan in de omgeving van het plangebied is er geen aanleiding te veronderstellen dat er beschermde vertegenwoordigers van deze soortgroep in het plangebied voorkomen. Uit de categorie amfibieën kunnen bruine kikker (*Rana temporaria*) en gewone pad (*Bufo bufo*) in (de omgeving van) het onderzoeksterrein verwacht worden.

4 Conclusies

4.1 Effectstudie

Inleiding

Tijdens het veldbezoek is een aantal wettelijk beschermde soorten aangetroffen. In onderstaande paragrafen zal voor de meest gangbare soortengroepen geanalyseerd worden in hoeverre de bouw van het landhuis aan de Bargerkampenweg invloed heeft op hun voorkomen.

Vegetatie

Tijdens het veldbezoek is een aanzienlijke hoeveelheid plantensoorten waargenomen, die diverse vegetatietypen representeren (bijlage 1). De boomwal ten noorden van de huidige woning bestaat in hoofdzaak uit aangeplante naaldbomen, met daaronder een ondergroei van kruiden van enigszins schaduw- en voedselrijke standplaatsen. De tuin rondom de woning herbergt een aantal algemene soorten van open, enigszins droge, matig voedselarme tot voedselrijke zandgronden. De verwilde moestuin bezuiden de woning bevat enkele kenmerkende akkeronkruiden van omgewerkte grond. De aanwezige funderingen op de voormalige locatie van de schuur bieden habitat voor pioniersoorten, waarvan de grote hoeveelheid kiemplanten van ganzevoetachtigen het bewijs vormen. Langs de noordoostelijke grens van het perceel Bargerkampenweg 27 duidt de massale aanwezigheid van grote brandnetel op voedsel- en stikstofrijke omstandigheden, vermoedelijk het resultaat van intensieve antropogene activiteiten in deze hoek van het erf. Op de lage wal langs de randen van de paardenbak zijn tenslotte weer algemene ruderaal soorten van enigszins open, droge tot vochtige, voedselarme tot voedselrijke standplaatsen aangetroffen. Samenvattend kan worden gesteld dat op het onderzoeksterrein uitsluitend (vrij) algemene plantensoorten zijn aangetroffen, die weinig specifieke eisen aan hun leefmilieu stellen. Op basis hiervan lijkt het onwaarschijnlijk dat bij de inventarisatie van de flora wettelijk beschermde soorten over het hoofd zijn gezien. Een zelfde redenering kan worden gehanteerd voor de bladmossen: de op het terrein aangetroffen bladmossen zijn algemene soorten, die geen beschermde of bedreigde status hebben. De voorgenomen werkzaamheden zullen voor wat betreft de vegetatie derhalve alleen de lokale populaties van algemene soorten beïnvloeden.

Fauna

Van een aantal wettelijk beschermde vogelsoorten zijn nestlocaties aan de huidige woning aan de Bargerkampenweg 27 aangetroffen. Bij het afbreken van de woning

zullen deze nesten, en eventueel hierin aanwezige jongen, verstoord en/of gedood worden. Ook is het aannemelijk dat er een aantal beschermde zoogdieren en/of amfibieën in en rond de woning voorkomen. Op basis van het ecologisch potentieel van het onderzoeksterrein kan worden aangenomen dat deze soorten, indien aanwezig, uitsluitend in tabel 1 van het Ministerie van LNV gerangschikt zijn. Voor deze soorten geldt de lichte toets en wordt een vrijstelling verleend, mits de algemene zorgplicht in acht genomen wordt. Het is zeer onwaarschijnlijk dat er buiten de broedvogels beschermde soorten uit tabel 2 en/of 3 van het Ministerie van LNV in het plangebied aanwezig zijn.

4.2 Maatregelen

De Flora- en faunawet is een *soortbeschermingswet*. Dit impliceert dat de wet niet draait om het beschermen van individuele organismen, maar de *duurzame instandhouding* van soorten nastreeft. Uitgangspunt van deze wet vormt een door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gehanteerde gedragscode. Deze vormt een aanvulling op de voor ieder geldende algemene zorgplicht.

Voor de in (de omgeving van) het onderzoeksterrein voorkomende beschermde broedvogels geldt dat voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting door het Ministerie van LNV een vrijstelling verleend wordt, mits bij de realisatie van de plannen wordt gehandeld volgens voornoemde gedragscode. Op de zorgvuldige uitvoering en naleving van deze code kan door het ministerie van LNV gecontroleerd worden: de opdrachtgever en/of uitvoerder wordt derhalve zelf verantwoordelijk gesteld voor de gehanteerde handelswijze. In dit kader wordt geadviseerd om van de uitvoering van de plannen en de gehanteerde gedragscode op schrift vast te leggen. Hierin dient concreet geformuleerd te zijn op welke wijze invulling is gegeven aan de gedragscode. Het toepassen van de gedragscode kan worden vermeden door de werkzaamheden pas ná het vogelbroedseizoen – dat van maart tot en met juli loopt – een aanvang te laten nemen. Hierdoor worden de in het plangebied aanwezige broedvogels ontzien.

Een mitigerende maatregel die in het kader van de zorgplicht voor de overige soortcategorieën kan worden getroffen is het terrein geleidelijk ongeschikt te maken voor hun voorkomen. Geadviseerd wordt om enkele dagen voorafgaand aan de sloop de vegetatie rondom de woning te maaien. Op deze wijze zullen eventueel aanwezige zoogdieren en/of amfibieën zich genoodzaakt zien uit te wijken naar een andere locatie.

Literatuur

- Berendsen, H.J.A., 2005. *Landschappelijk Nederland. De fysisch-geografische regio's*. Assen.
- Geudeke, P.W., K. Zandvliet & L. Balk, 1990. *Grote Historische Atlas van Nederland 1:50.000, 2 Noord-Nederland 1851–1855*. Groningen.
- Meijden, R. van der, 1996. *Heukels' Flora van Nederland*. Groningen.
- Siebel, H.N., H.J. During & H.M.H. van Melick, 2005. Veranderingen in de Standaardlijst van de Nederlandse blad-, lever- en hauwmossen. *Buxbaumiella* 73, pp. 26–64.
- Svensson, L. et al., 2000. *ANWB Vogelgids van Europa*. Den Haag.

Bijlage 1 Plantensoorten

Waargenomen planten op het onderzoeksterrein aan de Bargerkampenweg 27 te Noordbarge. Nomenclatuur boom-, struik- en kruidlaag conform Van der Meijden (1996), moslaag conform Siebel et al. (2005). Sp. = *species* (soort), subsp. = *sub-species* (ondersoort).

	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Boom-/struiklaag	boswilg	<i>Salix caprea</i>
	es	<i>Fraxinus excelsior</i>
	fijnspar	<i>Picea abies</i>
	gewone vlier	<i>Sambucus nigra</i>
	grove den	<i>Pinus sylvestris</i>
	hulst	<i>Ilex aquifolium</i>
	iep sp.	<i>Ulmus</i> sp.
	ratelpopulier	<i>Populus tremula</i>
	ruwe berk	<i>Betula pendula</i>
	taxus	<i>Taxus baccata</i>
	vuilboom	<i>Rhamnus frangula</i>
	wilde lijsterbes	<i>Sorbus aucuparia</i>
	winterlinde	<i>Tilia cordata</i>
	zomereik	<i>Quercus robur</i>
	zwarte els	<i>Alnus glutinosa</i>
Kruidlaag	akkerdistel	<i>Cirsium arvense</i>
	akkerviooltje	<i>Viola arvensis</i>
	akkerwinde	<i>Convolvulus arvensis</i>
	basterdwederik sp.	<i>Epilobium</i> sp.
	bijvoet	<i>Artemisia vulgaris</i>
	bochtige smele	<i>Deschampsia flexuosa</i>
	brem	<i>Cystium scoparius</i>
	engels raaigras	<i>Lolium perenne</i>
	fluitenkruid	<i>Anthriscus sylvestris</i>
	ganzevoet sp.	<i>Chenopodium</i> sp.
	geknikte vossenstaart	<i>Alopecurus geniculatus</i>
	gele dovenetel	<i>Lamium galeobdolon</i> 'Florentinum'
	gele lis	<i>Iris pseudacorus</i>
	gerst	<i>Hordeum vulgare</i>
	gestreepte witbol	<i>Holcus lanatus</i>
	gewone braam	<i>Rubus fruticosus</i>
	gewone hoornbloem	<i>Cerastium fontanum</i> subsp. <i>vulgare</i>
	gewone paardenbloem	<i>Taraxacum officinale</i>
	gewone raket	<i>Sisymbrium officinale</i>
	gewone spurrie	<i>Spergula arvensis</i>
	gewoon biggekruid	<i>Hypochaeris radicata</i>
	gewoon duizendblad	<i>Achillea millefolium</i>
	gewoon herderstasje	<i>Capsella bursa-pastoris</i>
	gewoon reukgras	<i>Anthoxanthum odoratum</i>
	grasmuur	<i>Stellaria graminea</i>
	grote brandnetel	<i>Urtica dioica</i>
	grote weegbree	<i>Plantago major</i>
hennepnetel sp.	<i>Galeopsis</i> sp.	
herik	<i>Sinapis arvensis</i>	
hondsdraf	<i>Glechoma hederacea</i>	
kleefkruid	<i>Galium aparine</i>	

	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
	klein kruiskruid	<i>Senecio vulgaris</i>
	kleine leeuwenklauw	<i>Aphanes microcarpa</i>
	kleine veldkers	<i>Cardamine hirsuta</i>
	kluwenhoornbloem	<i>Cerastium glomeratum</i>
	kruipe boterbloem	<i>Ranunculus repens</i>
	kweek	<i>Elytrigia repens</i>
	liggende vetmuur	<i>Sagina procumbens</i>
	look-zonder-look	<i>Alliaria petiolata</i>
	melganzenvoet	<i>Chenopodium album</i>
	melkdistel sp.	<i>Sonchus</i> sp.
	paarse dovenetel	<i>Lamium purpureum</i>
	perzikkruid	<i>Persicaria maculosa</i>
	pitrus	<i>Juncus effusus</i>
	rankende helmbloem	<i>Ceratocarpus claviculata</i>
	reuzenbalsemien	<i>Impatiens glandulifera</i>
	ridderzuring	<i>Rumex obtusifolius</i>
	robertskruid	<i>Geranium robertianum</i>
	rode klaver	<i>Trifolium pratense</i>
	rolklaver sp.	<i>Lotus</i> sp.
	rood zwenkgras	<i>Festuca rubra</i>
	ruw beemdgras	<i>Poa trivialis</i>
	schapenzuring	<i>Rumex acetosella</i>
	scherpe boterbloem	<i>Ranunculus acris</i>
	schijfkamille	<i>Matricaria discoidea</i>
	smalle stekelvaren	<i>Dryopteris carthusiana</i>
	smalle weegbree	<i>Plantago lanceolata</i>
	speerdistel	<i>Cirsium vulgare</i>
	straatgras	<i>Poa annua</i>
	tijmeprijs	<i>Veronica serpyllifolia</i>
	varkensgras	<i>Polygonum aviculare</i>
	veldbeemdgras	<i>Poa pratensis</i>
	veldereprijs	<i>Veronica arvensis</i>
	veldzuring	<i>Rumex acetosa</i>
	vergeet-mij-nietje sp.	<i>Myosotis</i> sp.
	vingerhoedskruid	<i>Digitalis purpurea</i>
	vogelkers	<i>Prunus padus</i>
	vogelmuur	<i>Stellaria media</i>
	vroegeling	<i>Erophila verna</i>
	wilde kamperfoelie	<i>Lonicera periclymenum</i>
	witte winterpostelein	<i>Claytonia perfoliata</i>
	zachte dravik	<i>Bromus hordeaceus</i>
	zachte ooievaarsbek	<i>Geranium molle</i>
	zandraket	<i>Arabidopsis thaliana</i>
	zevenblad	<i>Aegopodium podagraria</i>
Moslaag	fijn laddermos	<i>Eurhynchium praelongum</i>
	gebogen achterlichtmos	<i>Schistidium apocarpum</i>
	gedraaid knikmos	<i>Bryum capillare</i>
	gesteelde haarmuts	<i>Orthotrichum anomalum</i>
	gewoon dikkopmos	<i>Brachythecium rutabulum</i>
	gewoon haakmos	<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>
	gewoon klauwtjesmos	<i>Hypnum cupressiforme</i>
	gewoon krulmos	<i>Funaria hygrometrica</i>
	gewoon muisjesmos	<i>Grimmia pulvinata</i>
	gewoon muurmos	<i>Tortula muralis</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
gewoon pluisdraadmos	<i>Amblystegium serpens</i>
gewoon pluisjesmos	<i>Dicranella heteromalla</i>
gewoon puntmos	<i>Calliergonella cuspidata</i>
gewoon purpersteeltje	<i>Ceratodon purpureus</i>
groot rimpelmos	<i>Atrichum undulatum</i>
haarmos sp.	<i>Polytrichum</i> sp.
zilvermos	<i>Bryum argenteum</i>
